

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 22/8 /2022
Αρ. πρωτ.: 865/192965

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 6263/6-7-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Μ. Κόνσολας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως συμβαλλόμενο μέρος:

α) της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα (η οποία εγκρίθηκε με την Απόφαση 93/626/ΕΟΚ του Συμβουλίου) και του άρθρου 8 αυτής, σύμφωνα με το οποίο τα συμβαλλόμενα μέρη, κατά το μέτρο του δυνατού και του ενδεδειγμένου, προλαμβάνουν την εισαγωγή, ελέγχουν ή εξαλείφουν τα ξένα είδη που απειλούν τα οικοσυστήματα, τους οικοτόπους ή τα είδη, αλλά και
β) της Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (εγκρίθηκε με την Απόφαση 82/72/ΕΟΚ του Συμβουλίου),
έχει δεσμευθεί να λαμβάνει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για τη διασφάλιση της διατήρησης των οικοτόπων ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Παράλληλα, έχουν εκδοθεί οι κάτωθι σχετικές ενωσιακές διατάξεις:

- ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ). Στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού, εκδόθηκε η αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΔ/115162/3055/2021, Β' 5697 ΚΥΑ, με σκοπό την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση και τον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων της εισαγωγής και εξάπλωσης, είτε εκούσιας είτε ακούσιας, χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ) στη βιοποικιλότητα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 2016/1141 της Επιτροπής που θεσπίζει κατάλογο χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ) ενωσιακού ενδιαφέροντος («ενωσιακός κατάλογος») και με κριτήριο τις πλέον σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις μεταξύ των δυνητικών χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ).
- οι εκτελεστικοί Κανονισμοί (ΕΕ) αριθμ. 2017/1263 και (ΕΕ) αριθμ. 2019/1262 της Επιτροπής, για την επικαιροποίηση του καταλόγου των χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ) ενωσιακού ενδιαφέροντος.

Με τις παραπάνω διατάξεις, τέθηκαν οι βάσεις, καθώς και τα θεσμικά μέτρα, για την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση και τον μετριασμό των δυσμενών επιδράσεων των ΧΞΕ στη βιοποικιλότητα, στην υγεία του ανθρώπου, στην ασφάλεια και στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών τους επιπτώσεων.

Επίσης, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2021/1139, άρθρο 25 «Προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων», καθώς και του υπό διαμόρφωση Προγράμματος Αλιείας Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027,

αναδεικνύονται νέες δυνατότητες για επιμέρους δράσεις για τον περιορισμό των ΧΞΕ (ενωσιακού ενδιαφέροντος).

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες αλιείς του Αιγαίου με τα ΧΞΕ, στα οποία ανήκει και ο λαγοκέφαλος, αποτελούν διασυννοριακή πρόκληση για ολοκλήρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σχετικά με την αξιοποίηση των χρηματοοικονομικών εργαλείων του τομέα αλιείας, προκειμένου να υλοποιηθούν μελέτες σχετικές με την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων των ΧΞΕ, σημειώνεται ότι:

- Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 531/2015, όπου ορίζονται οι επιλέξιμες σχετικές δαπάνες και, πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 1, σημείο α), στοιχεία iii) και iv) και παράγραφος 2, σημείο δ), είναι επιλέξιμες οι εξής δαπάνες:
 - η χαρτογράφηση χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ),
 - δράσεις, μεταξύ άλλων μελέτες, για την πρόληψη και τον έλεγχο της εξάπλωσης των ΧΞΕ,
 - δράσεις για την πρόληψη εμφάνισης, τον έλεγχο ή την εξάλειψη ΧΞΕ.

Στο πλαίσιο του ανωτέρω Κανονισμού, εκδόθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ) της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου μας η υπ' αριθμ. 1571/28-06-2019 Πρόσκληση, η οποία απευθυνόταν σε Ερευνητικούς οργανισμούς (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα, Τεχνολογικούς φορείς) για την υποβολή προτάσεων και εντάχθηκαν 7 πράξεις, εκ των οποίων οι εξής τρεις αναμένεται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου:

- «Σχεδιασμός και πιλοτική εφαρμογή μεθόδων εμπορικής αξιοποίησης των χωροκατακτητικών ξένων ειδών με στόχο την συμβολή στον έλεγχο του πληθυσμού τους» (προϋπολογισμού 551.633 €).
- «Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων καταγραφής, χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών των εισβολικών ειδών λαγοκέφαλου (*Lagocephalus sceleratus*) και λεοντόψαρου (*Pterois* sp.) στις ελληνικές θάλασσες – LIONHARE» (προϋπολογισμού 417.597 €).
- «Παρακολούθηση και έλεγχος των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών στην Ελλάδα με καινοτόμες τεχνικές υπό τις παρούσες και μελλοντικές κλιματικές συνθήκες» (προϋπολογισμού 462.604 €).

Στις σχετικές δράσεις, μεταξύ των άλλων, προβλέπονται μελέτες για τη χαρτογράφηση, την πρόληψη, τον έλεγχο ή την εξάλειψη των Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών, με ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών των εγκεκριμένων πράξεων την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

- Στο πλαίσιο του άρθρου 39 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 508/2014 «Καινοτομία που συνδέεται με τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων», εκδόθηκε από την ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου μας η υπ' αριθμ. 3040/10-12-2019 πρόσκληση, η οποία απευθυνόταν σε Ερευνητικούς οργανισμούς (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα, Τεχνολογικούς φορείς) για την υποβολή προτάσεων και εντάχθηκαν 4 πράξεις, εκ των οποίων η εξής μία αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου:
 - «Εναλλακτικός τρόπος αξιοποίησης των αλλόχθονων ιχθύων του γένους *Lagocephalus*. Παραγωγή ιχθυάλευρου για χρήση στη διατροφή μεσογειακών εκτρεφόμενων ειδών θαλασσοκαλλιέργειας» (προϋπολογισμού 388.674,55€).

Οι πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ανωτέρω δύο Μέτρων δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί με βάση το προβλεπόμενο αρχικά χρονοδιάγραμμα και, κατά συνέπεια, τα αποτελέσματά τους και τα σχετικά συμπεράσματα δεν είναι ακόμα ανακοινώσιμα.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο του έργου «Προστασία της Ευρωπαϊκής Βιοποικιλότητας από τα ΧΞΕ-INVALIDIS» του προγράμματος INTERREG, στο οποίο η χώρα μας συμμετέχει ως εταίρος μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μεταξύ των άλλων εργασιών που προβλέπονται στη ΦΑΣΗ 2, είναι και η αξιολόγηση του τοξικού φορτίου του είδους λαγοκέφαλος (*Lagocerphalus sceleratus*).

Ανακεφαλαιώνοντας, το φαινόμενο της επέκτασης των ΧΞΕ στα ελληνικά ύδατα οφείλεται κυρίως στην κλιματική αλλαγή. Ο περιορισμός ή η εξάλειψή τους από τη Μεσόγειο Θάλασσα απαιτεί ένα σύνολο συνεργατικών δράσεων από την Ε.Ε και τα Κράτη-Μέλη.

Τέλος και δεδομένου ότι η εμφάνιση, η εγκατάσταση και η εξάπλωση των ΧΞΕ ειδών αφορά συνολικά όλη τη Μεσόγειο Θάλασσα και όχι μόνον τις ελληνικές θάλασσες, το πρόβλημα αυτό εξετάζεται και σε περιφερειακό επίπεδο από την Ε.Ε., όπως ήδη έχει τεθεί με την πρωτοβουλία MedFish4Ever, αλλά και στο πλαίσιο της Γενικής Επιτροπής για την Αλιεία στη Μεσόγειο (GFCM), με μέτρα τα οποία πρόκειται να εφαρμοστούν σε όλη τη Μεσόγειο.

Σε σχέση με τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού ΕΛΓΟ, σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. πρωτ. 37740/13-7-2022 σχετικό έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 37740/13-7-2022 έγγραφο του ΕΛΓΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Μ. Κόνσολα